

Obsah

Poděkování	9
I. Co je to filosofie?	11
I.1. Vztah filosofie a vědy (východisko zkoumání)	13
I.2. Odlišnost filosofické a vědecké činnosti	16
I.3. Historické zkoumání vztahu filosofie a vědy	19
I.3.1. Aristotelés	20
I.3.1.1. Aristotelova koncepce <i>epistémé</i>	21
I.3.1.2. Filosofie a věda z hlediska <i>epistémé</i>	30
I.3.2. Descartes	35
I.3.2.1. Aristotelsko-scholastická tradice	37
I.3.2.2. Metoda a vědění	42
I.3.3. Kant	49
I.3.3.1. Srovnání Kantova a Descartova dějinného východiska	50
I.3.3.2. Kritika čistého rozumu	55
(a) Smyslovost a rozum jako dva základní zdroje naší mysli	55
(b) Věci o sobě versus předměty smyslovosti (<i>Transcendentální estetika</i>)	60
(c) Příroda jako souhrn předmětů možné zkušenosti (<i>Transcendentální analytika</i>)	63
(d) <i>Phaenomena</i> a <i>noumena</i>	66
(e) Rozdělení rozumu jako předpoklad metafyziky (paralela mezi obecnou a transcendentální logikou)	69
(f) Dialektičnost rozumu a možnost metafyziky (<i>Transcendentální dialektika</i>)	74
(g) Metafyzické spění k nepodmíněné jednotě (metafyzika jako přirozená vloha)	78
I.3.3.3. Věda, transcendentální filosofie a praktické jednání	85
(a) Tradiční versus transcendentální metafyzika (problém homonymního označení)	85
(b) Transcendentální filosofie a věda	92
(c) Transcendentální filosofie a praktické jednání	97
(d) Svoboda a přírodní determinismus	103
I.3.3.4. Transcendentální filosofie jako anticipace dnešního rozlišování filosofie a vědy	107
I.3.4. Filosofie po Kantovi	108

I.4. Naturalismus	113
I.4.1. Slabá verze naturalistického redukcionismu	116
I.4.2. Silná verze naturalistického redukcionismu	120
I.5. Filosofie jako naše (praktické) sebe-porozumění	124
II. Věda jako filosofický problém	127
II. Věda jako filosofický problém	127
II.1. Věda jako přístup (první vymezení)	129
II.2. Věda jako nástroj (druhé vymezení)	132
II.3. Skutečnost ve vědě	135
II.4. Skutečnost našeho sebe-porozumění	143
II.5. Věda jako nástroj (filosofická analýza)	146
II.5.1. Základní obraz našeho sebe-porozumění	148
II.5.2. Antropomorfnost	151
II.5.3. Metaforičnost	153
II.5.3.1. Dvojitý typ nástrojů (instrumentální a reprezentativní nástroje)	153
II.5.3.2. Nástrojovost vědy jako metafora	157
II.5.3.3. Metafora a neznámost toho, co označuje	159
II.5.4. Nenástrojové charakteristiky vědy	162
II.6. Eristický paradox a zkušenost jako východisko dalšího zkoumání	165
II.7. Věda a vědění	171
II.8. Věda jako skutečnost (definice)	179
II.8.1. Zkušenost s vědou	180
II.8.1.1. Zkušenost s vědou a technika	185
II.8.1.2. Naše zkušenost s vědou a přírodní zkušenost našich předků	193
II.8.1.3. Zkušenost s vědou a skepse	201
II.8.2. Věda a skutečnost (vyjasnění a splnutí pojmů)	205
II.8.2.1. Problémy v porozumění vědě jakožto skutečnosti	205
II.8.2.2. Nezávislé a vztahové pojetí skutečnosti (teoretický ohled)	211
II.8.2.3. Skutečnost jako věda (praktický ohled)	217
II.9. Věda jako svoboda	236
II.10. Věda jako existence (kritický ohled)	241
Zkratky	249
Bibliografie	251
Summary	253
Ediční poznámka	255